

Fra: Forvaltningsseksjonen i region Nord
Til: Fartøy- og deltakerseksjonen

Kopi:

Saksbehandler:
Ernst Karl Bolle

Saksnr:
17/14694

Dato:
16.11.2017

Høring - Deltakerforskriften 2018

1

Notatet behandler under pkt 1.2 forslag for å begrense deltakelse i åpen gruppe etter salg av fartøy fra lukket gruppe i fisket etter torsk, hyse og sei. Notatet skisserer de begrensninger som rår juridisk sett ved å peke på Deltakerlovens §21, 4. ledd som sikrer folk bosatt i Finnmark og en del kommuner i Troms og Nordland unntak fra rettighetsmessig inngripen. Vi er enige i denne betraktningen. Notatet behandler dilemmaer som vil oppstå ved å innføre begrensninger for resten av landet og dette er i tråd med vårt syn

2

Åpen-gruppen var ei ordning som hadde sitt utgangspunkt i den gamle frie adgangen til å delta i fiskeri etter at kvotesystemet i kystfiskerier etter torskefisk ble innført i 1990 og skulle ta i vare den lange tradisjonen med alles rett til å kunne delta. Som med alle ordninger som har rom for frie tilpassinger så går det ikke lang tid før det som ordningen er rettet inn mot blir en arena for strategiske arrangementer som bryter med ordningens intensjon. Åpen gruppe ordningen med innfløkte eierkonstellasjoner mener vi er et eksempel på slike lure grep for å komme i en posisjon der en utnytter og skaffer seg rom for egenberikelse utover det som er ordningens intensjon. Det at en er medeier på minoritetsbasis i flere åpen gruppe prosjekter er et eksempel på slike smarte opplegg.

Vi oppfatter forslaget under pkt 1.3. som å være i tråd med dette resonnementet. Forslaget går i korthet ut på at det settes krav til at deltakelse i åpen gruppe betinger at eierstatus av båt enten må være eneeie eller selskap med majoritet hos en person kvalifisert i henhold til deltakerloven. Vi synes at dette forslaget er lettfattelig og klart. Det forenkler og klargjør forståelsen av hva åpen gruppen er. Derfor støtter vi dette forslaget subsidiært.

Primært skulle vi helst sett en enda strengere regel for eierskap i åpen gruppe etter torsk, hyse og sei nord for 62. breddegrad. Derfor vil vi forslå at en ytterligere innskjerper muligheten for å forhindre oppbygging i åpen gruppen ved å innføre følgende begrensning:

Dersom a eier fartøy x i eneeie og driver i åpen gruppe så skal a ikke kunne være minoritets-eier i b sitt fartøy. Dersom b skal ha minoritets-eier med seg i sitt selskap så må dette være personer som ikke er manntallsført eller av manntallsført fisker som ikke eier fartøy. Det avgjørende bør etter dette være om minoritets-eier er fisker og eier av fartøy eller ikke. Dersom dette er tilfellet skal slike søknader om erverv av fartøyer der selskapet har minoritets-eier med eget fartøy avslås. På denne måten etableres det effektive skott som forhindrer eiersamrøre med forskjellige fartøyeiere i åpen gruppen.

Med dette som utgangspunkt blir det uinteressant å komme med synspunkter på de fire typetilfellene. Dersom en likevel går inn for å inkludere slike eierskap i åpen gruppe ordningen så er vår spontane kommentar at sonderingen mellom de tre første eierkonstellasjonene satt opp mot den fjerde er ikke umiddelbart lett tilgjengelig å få tak på. De 4 typetilfellene der 1-3 utelukker deltakelse med annet fartøy fordi en av eiernes eierandel er avgjørende for å oppfylle aktivitetskravet mens det fjerde kan tillate slik deltakelse blir ikke enkelt å formidle på en forståelig måte. Vi er usikre på om denne typen «konstruksjoner» tjener saken og klargjør forholdet rundt dette med å eie flere fartøyer i åpen gruppen. Vi vil derfor prinsipielt i tråd med det vi har sagt ovenfor gå inn for at en benytter seg av den formulering som vi har lansert, subsidiært at en benytter seg av notatets innledningsvise forslag; en båt i åpen gruppen må ha en majoritets-eier enten som eneeier eller i selskap med majoritet på fiskerhand. Dersom en går inn for å lansere eierskap i åpen gruppe med konstellasjoner så er notatets forslag fullt ut etter vårt syn godt argumentert for.

Notatet behandler under pkt 2 problemstillinger som tar for seg spørsmålet om fartøyeier må stå om bord i fartøyet i åpen gruppe. Ut fra det vi prinsipielt mener om eierskap så følger det naturlig at majoritets-eier skal stå om bord i fartøyet og være den som håndterer fiskeri og leveranse enten en velger vår tilnærming til saken eller notatets forslag om majoritets-eierskap.

Hvis en tillater at konstellasjoner av eiere skal få delta i åpen gruppen der disse eier ulike andeler av fartøyet så har notatet behandlet dette og slik det er formulert her så sluttet vi oss til det som blir foreslått. Generelt sett mener vi at når en lager regler for slike forhold som det vi her er møtt med så må en passe seg for å lage konstruksjoner som i neste øyeblikk uthules fordi en ikke har et apparat oppe og går som setter myndighetene i stand til å handheve egne regler og kontrollere hvem som til enhver tid står om bord i fartøyene ved leveranse. Vi tror vel likevel at stort sett så vil det å ha en regel for slike forhold bli respektert av de fleste i kraft av at regelen er der.

3.

Justeringer i landsdelsbindingen var egentlig mer påkrevet før juni 2016. Før denne dato da fylkesbindingene gjaldt var vi her i region Nord i ly av «Nord-Troms-korridoren» forholdsvis ofte i møte med denne typen tilpasninger som skildres i dokumentet. På den tiden savnet vi en karantene ordningen som ville vært en kraftig forhogning mot lure ordninger med stråmenn og videresalg til resten av Troms fylke. Nå er det meste av kvoter innenfor torskefiskeriene samlet i Nord-Norge og landsdelen er frisalgsområde. Problemet er ikke så stort lenger slik vi opplever det her i region Nord. Vi skal likevel ikke se bort fra at det fremdeles kan skje at kjøp av båter fra Sør-Norge skjer på stråmannsbasis til Nord-Troms og Finnmark for videresalg til resten av landsdelen og vi er derfor enige i at det settes en karantenetid på ett år for videresalg for å forhindre slike transaksjoner.

Med hilsen

Ernst Karl Bolle
seksjonssjef

Håvard Fause
Rådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift

